

PRACE NAUKOWE

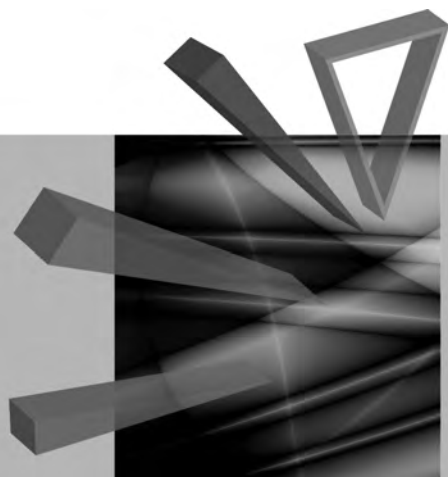
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

307

Polityka ekonomiczna

Redaktorzy naukowi

Jerzy Sokołowski

Grażyna Węgrzyn

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2013

Redaktor Wydawnictwa: Dorota Pitulec

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Barbara Cibis

Łamanie: Beata Mazur

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna w Internecie na stronach:

www.ibuk.pl, www.ebscohost.com,

The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com,

a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon

http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania znajdują się

na stronie internetowej Wydawnictwa

www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie

wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Wrocław 2013

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-390-8

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp	13
Franciszek Adamczuk , Produkty tradycyjne i regionalne i ich wykorzystanie w promocji regionu.....	15
Ewa Badzińska , Perspektywy i bariery rozwoju firm <i>spin-off</i> w Polsce.....	25
Agnieszka Baer-Nawrocka, Arkadiusz Sadowski , Polityczne i strukturalne czynniki wpływające na przemiany w rozmieszczeniu produkcji trzody chlewnej w krajach Unii Europejskiej.....	35
Agnieszka Barczak , Wykorzystanie metody programowania liniowego do oceny procesu produkcyjnego grup gospodarstw wybranych typów rolniczych.....	45
Wioletta Bieńkowska-Golasa , Odległość gmin wiejskich województwa mazowieckiego od głównych ośrodków gospodarczych a ich poziom przedsiębiorczości	56
Alicja Bonarska-Treit , Turystyka szansą rozwoju lokalnego.....	65
Agnieszka Borowska , Wykorzystanie środków w ramach krajowych programów wsparcia pszczelarstwa w Polsce.....	77
Anna Czech , Bezpieczeństwo energetyczne Polski a odnawialne źródła energii	92
Małgorzata Dolata , Pozycja konkurencyjna obszarów wiejskich Polski Wschodniej z punktu widzenia ich wyposażenia w infrastrukturę gospodarczą.....	100
Monika Fabińska , Wybrane czynniki kapitału regionalnego determinujące rozwój firm z sektora włókienniczo-odzieżowego z województwa łódzkiego	109
Mateusz Folwarski , Wynagrodzenia dyrektorów wykonawczych rady dyrektorów największych amerykańskich banków przed i po kryzysie finansowym	121
Małgorzata Fronczek , Charakter wymiany handlowej Polski z zagranicą po 1990 roku	132
Hanna Godlewska-Majkowska, Agnieszka Komor , Uwarunkowania konkurencyjności przedsiębiorstw sektora motoryzacyjnego w Polsce i w Europie	142
Marcin Gospodarowicz , Sektor mikroprzedsiębiorstw w Polsce i jego wsparcie ze środków UE w latach 2007-2011	152
Marianna Greta, Ewa Tomczak-Woźniak , Polski sektor rolny a cyfryzacja – przykład i bariery realizacji projektu wdrażającego technologie informatyczne.....	165

Sylwia Guzdek , Znaczenie instytucji otoczenia biznesu dla małych i średnich przedsiębiorstw w latach 2007-2012	176
Barbara Hadryjańska , Umacnianie przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw na przykładzie sektora rolno-spożywczego	190
Sławomira Hajduk , Instrumenty ekonomiczne zarządzania przestrzenią na poziomie lokalnym	201
Mariusz Hamulczuk , Asymetria w transmisji cen w łańcuchu żywnościowym. Przykład cen drobiu w Polsce.....	212
Tomasz Holecki, Joanna Woźniak-Holecka, Agata Bocionek , Finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej osobom nieubezpieczonym na podstawie decyzji organu wykonawczego samorządu terytorialnego	224
Grażyna Karmowska , Zróżnicowanie rozwoju powiatów województwa zachodniopomorskiego.....	233
Wojciech Kisiała, Bartosz Stępiński , Analiza zróżnicowania przestrzennego absorpcji funduszy Unii Europejskiej przez samorządy terytorialne w Polsce.....	247
Joanna Kizielewicz , Polityka gospodarcza rządu i Unii Europejskiej wobec regionów nadmorskich i jej wpływ na rozwój turystyki morskiej w Polsce	257
Ewa Kołoszycz , Dochody typowych gospodarstw mlecznych w UE w 2011 roku	270
Sylwester Kozak , Efektywność zakładów ubezpieczeń na życie w Polsce w latach 2002-2011. Czy wielkość i własność zagraniczna zakładów mają znaczenie?.....	280
Mariusz Kudelko , Ocena zasadności budowy elektrowni systemowych wykorzystujących nowe złoża węgla brunatnego	292
Anetta Kuna-Marszałek , Strategie ekologiczne przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych.....	305
Piotr Laskowski , Specjalne strefy ekonomiczne jako czynnik rozwoju regionalnego na przykładzie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „INVEST- PARK”	317
Wojciech Leoński , Zewnętrzne bariery rozwoju przedsiębiorczości w Polsce..	330
Edyta Łyżwa, Olga Braziewicz-Kumor , Współpraca przedsiębiorstw przemysłowych z innymi uczestnikami rynku w zakresie działalności innowacyjnej.....	341
Agnieszka Malkowska , Strategia rozwoju Euroregionu Pomerania a budowa konkurencyjnego regionu przygranicznego.....	353
Arkadiusz Malkowski , Wschodnia granica Polski. Od peryferii i izolacji do współdziałania	363
Grażyna Mańczak , Ocena polityki proeksportowej w Polsce	373
Antoni Mickiewicz, Bartosz Mickiewicz , Analiza nakładów pracy w gospodarstwach rolnych w 2010 roku w porównaniu do 2002 roku	384

Dominika Mierzwa , Zastosowanie modelu multiplikacyjnej analizy dyskryminacji w ocenie spółdzielczych przedsiębiorstw mleczarskich.....	396
Andrzej Miszczuk , Nowe podejście do regionalnego planowania strategicznego (na przykładzie województwa podkarpackiego).....	408
Zbigniew Mongiało, Michał Świtlyk , Analiza współczynników efektywności uczelni publicznych.....	420
Anna Oleńczuk-Paszel, Monika Śpiewak-Szyjka , Gospodarowanie wojewódzkim zasobem nieruchomości a dochody województwa	431
Piotr Podsiadło , Zagadnienie pomocy publicznej dla przedsiębiorstw w sektorze rybołówstwa.....	442
Halina Powęska , Cel przekraczania granicy uczestników handlu przygranicznego a struktura towarowa transgranicznych zakupów na pograniczu polsko-ukraińskim	454
Zdzisław W. Puślecki , Nowe zjawiska we Wspólnej Polityce Rolnej Unii Europejskiej w warunkach perspektywy budżetowej na lata 2014-2020 ...	465
Bogusława Puzio-Waślawik , Samozatrudnienie w okresie spowolnienia gospodarczego w Polsce	477
Małgorzata Raczkowska , Spółdzielczość socjalna w Polsce	489
Joanna Rogalska , Świętokrzyskie jednostki samorządu terytorialnego jako beneficjenci polityki regionalnej.....	502
Iga Rudawska , Sieć jako pośrednia forma koordynacji gospodarczej na przykładzie zintegrowanej opieki zdrowotnej	513
Robert Rusielik , Determinanty efektywności technicznej produkcji żywca wołowego w Europie i na świecie w roku 2011	522
Karolina Sienkiewicz , Karta Praw Studenta a sytuacja absolwentów szkół wyższych na rynku pracy.....	534
Agnieszka Skoczyła-Tworek , Audyt jako narzędzie optymalizacji zarządzania przedsiębiorstwem w dobie kryzysu ekonomicznego	546
Katarzyna Skorupińska , Niezwiązkowe formy reprezentacji pracowników w polskim systemie stosunków przemysłowych	557
Agnieszka Słomka-Gołębiowska , Determinanty niezależności komitetu wynagrodzeń w bankach w Polsce	569
Jerzy Sokołowski , Optymalizacja wyboru oferty turystycznej przez klienta przy wykorzystaniu portalu internetowego holidaycheck	581
Małgorzata Sosińska-Wit, Karolina Gałazka , Ocena stopnia wykorzystania pomocy publicznej przez przedsiębiorstwa województwa lubelskiego na podstawie wyników badań ankietowych	590
Marcin Stępień , Elementy zasad podatkowych w aspekcie polskiego systemu podatkowego.....	602
Maciej Szczepankiewicz , Potencjał innowacyjny polskich parlamentarzystów.....	612

Magdalena Ślebocka, Aneta Tylman , Rola funduszy unijnych w finansowaniu zrównoważonego rozwoju na przykładzie gmin województwa łódzkiego	623
Arkadiusz Świadek, Katarzyna Szopik-Depczyńska , Aktywność innowacyjna a wielkość przedsiębiorstw w systemie przemysłowym małopolski	633
Dariusz Urban , Gospodarka polska jako miejsce inwestycji z perspektywy wybranych państwowych funduszy majątkowych – przyczynek do badań empirycznych.....	644
Piotr Urbanek , Polityka wynagradzania kadry kierowniczej w polskich bankach publicznych na przykładzie spółek indeksu WIG20	654
Adam Wasilewski , Użytki rolne a rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w Polsce	667
Anetta Waśniewska , Aktywność społeczna i ekonomiczna stowarzyszeń i fundacji – wybrane zagadnienia na podstawie przeprowadzonych badań	678
Marek Wigier , Sytuacja ekonomiczna przetwórstwa spożywczego w Polsce w okresie członkostwa w UE – stan i perspektywy.....	688
Edward Wiśniewski , Efekty skali w funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego na przykładzie gmin województwa zachodniopomorskiego	700
Urszula Zagóra-Jonszta , Ruch spółdzielczy i działalność Franciszka Stefczyka	710
Katarzyna Żak , Diagnoza poziomu innowacyjności polskiej gospodarki.....	721

Summaries

Franciszek Adamczuk , Usage of traditional and regional products in the region's promotion.....	24
Ewa Badzińska , Prospects and barriers to the development of <i>spin-off</i> companies in Poland	34
Agnieszka Baer-Nawrocka, Arkadiusz Sadowski , Political and structural factors affecting the changes in the distribution of pig production in the European Union countries	44
Agnieszka Barczak , The use of the linear programming method to assess the production process of groups of farms of some chosen agricultural types.	55
Wioletta Bieńkowska-Gołasa , Distance of rural communities in Mazovian Voivodeship from the main economic centres and their level of entrepreneurship	64
Alicja Bonarska-Treit , Tourism as a chance for local development.....	76
Agnieszka Borowska , The use of funds under National Programmes for the Support of Apiculture in Poland	91
Anna Czech , Polish energy security and renewable energy sources	99

Malgorzata Dolata , Competitive position of East Poland rural areas from the point of view of economic infrastructure equipment.....	108
Monika Fabiańska , Selected factors of the regional capital determining investment decisions of the companies from the textile and clothing sector from Łódź Voivodeship.....	120
Mateusz Folwarski , Remuneration of executive directors of board of directors of the biggest American banks before and after the financial crisis	131
Malgorzata Fronczek , Character of the Polish foreign trade after 1990	141
Hanna Godlewska-Majkowska, Agnieszka Komor , Conditioning of automotive sector enterprises competitiveness in Poland and in Europe.....	151
Marcin Gospodarowicz , Microenterprises in Poland and their support from EU funds in the years 2007-2011.....	164
Marianna Greta, Ewa Tomczak-Woźniak , Polish agriculture sector vs. digitization – example and barriers of the computer technologies implementing project realization	175
Sylwia Guzdek , The importance of business environment for small and medium-sized enterprises in 2007-2012.....	189
Barbara Hadryjańska , Strengthening the competitive advantage of companies on the example of the agri-food sector.....	200
Sławomira Hajduk , Economic instruments of space management on the local level.....	211
Mariusz Hamulczuk , Asymmetric price transmission along the food chain. Example of poultry prices in Poland	223
Tomasz Holecki, Joanna Woźniak-Holecka, Agata Bocionek , Financing health care services for uninsured individuals under a decision of the executive body of the local government.....	232
Grażyna Karmowska , Differences in the development of poviats of West Pomeranian Voivodeship	246
Wojciech Kisiał, Bartosz Stępiński , Spatial differences in the absorption of EU funds by the regional and local governments in Poland.....	256
Joanna Kizielewicz , Economic policy of the government and the European Union towards coastal regions and its influence upon the development of maritime tourism in Poland	269
Ewa Kołoszycz , Income of typical dairy farms in the European Union in 2011.....	279
Sylwester Kozak , Efficiency of life insurance companies in Poland in the years 2002-2011. Do size and foreign ownership matter?.....	291
Mariusz Kudelko , Assessment of building of power plants using new lignite deposits – a systems approach.....	304
Anetta Kuna-Marszałek , Environmental strategies of enterprises on the international markets	316

Piotr Laskowski , Special economic zones as a factor of regional development based on Wałbrzych Special Economic Zone “INVEST-PARK”.	329
Wojciech Leoński , External barriers to the development of entrepreneurship in Poland	340
Edyta Łyżwa, Olga Braziewicz-Kumor , Cooperation of industrial enterprises with other market participants in terms of innovative activity.....	352
Agnieszka Malkowska , Strategy for the development of Pomerania Euro-region and building of competitive border region	362
Arkadiusz Malkowski , The eastern border of Poland from outskirts and isolation to co-operation	372
Grażyna Mańczak , Pro-export policy assessment in Poland.....	383
Antoni Mickiewicz, Bartosz Mickiewicz , Analysis of labour output in agricultural farms in 2010 in comparison to 2002.....	395
Dominika Mierzwa , Application of multiplication analysis of discrimination to the evaluation of cooperative dairy companies	407
Andrzej Miszczuk , New approach the regional strategic planning (as an example of Podkarpackie Voivodeship)	419
Zbigniew Mongiało, Michał Świtłyk , Analysis of efficiency coefficients of public universities	430
Anna Oleńczuk-Paszal, Monika Śpiewak-Szyjka , Voivodeship real estate management vs. voivodeship revenue	441
Piotr Podsiadło , State aid for fishing industry companies.....	453
Halina Powęska , The purpose of crossing the border by cross-border traders and the commodity structure of cross-border purchasing in the Polish-Ukrainian border region.....	464
Zdzisław W. Puślecki , New phenomena in the Common Agricultural Policy of the European Union in the conditions of a budgetary perspective for the years 2014-2020.....	476
Bogusława Puzio-Waślawik , Self-employment during the economic slowdown in Poland	488
Małgorzata Raczkowska , Social cooperative movement in Poland.....	501
Joanna Rogalska , Świętokrzyskie local government units as beneficiaries of regional policy	512
Iga Rudawska , Network as an intermediate form of economic coordination on the example of integrated healthcare	521
Robert Rusielik , Determinants of technical efficiency of beef production in Europe and in the world in 2011.....	533
Karolina Sienkiewicz , Consequences of signing Student’s Law Card for university graduates	545
Agnieszka Skoczyła-Tworek , Audit as a tool for optimization of company management in the current economic crisis.....	556

Katarzyna Skorupińska , Non-trade union forms of employee representation in the Polish system of industrial relations	568
Agnieszka Słomka-Gołębiowska , Determinants of compensation committee independence in banks in Poland.....	580
Jerzy Sokółowski , Optimization of tourist offer selection by using Internet portal HolidayCheck.....	589
Małgorzata Sosińska-Wit, Karolina Gałazka , Assessment of the use of public assistance by companies in Lublin Voivodeship based on survey results.....	601
Marcin Stępień , Elements of tax rules in the context of the Polish tax system	611
Maciej Szczepankiewicz , Polish parliamentarians' innovation potential.....	622
Magdalena Ślebocka, Aneta Tylman , The role of EU funds in the financing of sustainable development on the example of Łódź Voivodeship municipalities.....	632
Arkadiusz Świadek, Katarzyna Szopik-Depczyńska , The impact of enterprises' size on regional innovation systems – Małopolskie case.....	643
Dariusz Urban , Polish economy as a place of investment from the perspective of selected sovereign wealth funds – a contribution to the empirical analyses.....	653
Piotr Urbanek , Executive remuneration policy in the Polish public banks on the example of WIG20 companies.....	666
Adam Wasilewski , Arable land and the development of non-agricultural economic activity in Poland.....	677
Anetta Waśniewska , Social and economic activity of associations and foundations – selected problems based on research.....	687
Marek Wigier , Food processing in Poland in the times of EU membership – condition and perspective	699
Edward Wiśniewski , Economies of scale in the operation of local government units on the example of communities of Western Pomerania.....	709
Urszula Zagóra-Jonszta , Cooperative movement and activities of Franciszek Stefczyk	720
Katarzyna Żak , Diagnosis of the innovation level of Polish economy	732

Sylwia Guzdek

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

ZNACZENIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU DLA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW W LATACH 2007-2012

Streszczenie: Kryzys gospodarczy pogorszył warunki prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorstw, szczególnie tych mniejszych. Rządy większości krajów zintensyfikowały działania mające na celu poprawę tych warunków, m.in. z pomocą instytucji wspierających tworzenie i rozwój przedsiębiorstw. Wśród nich dynamicznie rozwijają się inkubatory przedsiębiorczości, będące swoistym zabezpieczeniem przed konsekwencjami światowego kryzysu. Celem opracowania jest identyfikacja oraz ocena działalności instytucji otoczenia biznesu na rzecz MŚP w fazie spowolnienia gospodarczego w Polsce oraz krótka prezentacja krakowskiego inkubatora przedsiębiorczości.

Słowa kluczowe: instytucje otoczenia biznesu, inkubator przedsiębiorczości, kryzys gospodarczy.

1. Wstęp

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) odgrywają istotną rolę we wszystkich gospodarkach i są głównymi generatorami zatrudnienia i dochodów oraz siłą napędową innowacji i wzrostu gospodarczego. W Polsce stanowią one ponad 99% wszystkich przedsiębiorstw, a w 2010 r. wytworzyły 47,6% PKB¹. W 2010 r. w polskim sektorze przedsiębiorstw, co drugi pracujący pracował w mikro- lub małym przedsiębiorstwie (4,5 mln osób)². Ze względu na ich duże znaczenie są one niezbędne dla rozwoju gospodarek. Nawet w „normalnych” warunkach ekonomicznych rządy krajów UE, w celu przetrwania i rozwoju MŚP, wykorzystują szeroką gamę instrumentów ekonomicznych, proponując im konkretne polityki i programy. Jednak w warunkach współczesnego kryzysu z wielu powodów firmy te są bardziej narażone na oddziaływanie burzliwie zmieniającego się otoczenia. MŚP mają słabszą strukturę finansową, trudniejszy dostęp do kredytów i mniej opcji finansowania działalności, trudno-

¹ *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2010-2011*, PARP Warszawa, 2012, s. 18.

² Tamże, s. 30.

ści z egzekwowaniem należności i regulacją swoich zobowiązań, co wpływa na spadek płynności finansowej, a w konsekwencji może doprowadzić do bankructwa. Istnieją dowody na to, że MŚP w Polsce mają do czynienia z wyraźnym spadkiem popytu na ich towary i usługi, co było szczególnie widoczne w 2009 i 2012 roku³. Jest on następstwem zmniejszenia dochodów konsumentów, wzrostu bezrobocia, a także ograniczenia popytu na ich produkty ze strony większych firm, które także ograniczają produkcję.

Antykryzysowe pakiety pomocy MŚP skoncentrowane są przede wszystkim na finansowych problemach tych firm. Środki wdrożone przez rządy krajów dotkniętych kryzysem można podzielić na trzy grupy⁴: 1) instrumenty wspierające sprzedaż oraz zapobieganie wyczerpaniu się kapitału obrotowego MŚP, ubezpieczenia kredytów eksportowych, faktoring na należności, ulgi podatkowe; 2) instrumenty na rzecz poprawy dostępu MŚP do finansowania, głównie kredytów, poprzez dokapitalizowanie banków i rozbudowę gwarancji kredytowych; 3) instrumenty mające na celu pomoc MŚP w utrzymaniu poziomu inwestycji, a bardziej ogólnie ich zdolności do reagowania w przyszłości, do ewentualnego wzrostu popytu na ich produkty w formie dotacji inwestycyjnych i kredytów, amortyzacji przyspieszonej, finansowania B+R.

Także w Polsce podjęto szereg działań mających na celu pomoc MŚP w przetrwaniu trudnego okresu spowolnienia gospodarki. Działania te realizowane są także przez instytucje otoczenia biznesowego oraz programy wspierające rozwój MŚP.

Celem opracowania jest identyfikacja oraz ocena działalności instytucji otoczenia biznesu na rzecz MŚP w fazie spowolnienia gospodarczego w Polsce oraz krótka prezentacja krakowskiego inkubatora przedsiębiorczości. Realizacji tego celu posłuży analiza literatury przedmiotu oraz badania ilościowe na podstawie danych z dostępnych raportów.

2. Istota i typologia instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Instytucje otoczenia biznesu to podmioty, które oferują przedsiębiorcom różnego rodzaju usługi wspierające prowadzenie działalności gospodarczej. Pomoc ta może być udzielana odpłatnie lub nieodpłatnie dla przedsiębiorstw powstających lub prowadzących działalność, w celu stymulowania ich rozwoju.

Podstawową cechą tych instytucji jest ich niekomercyjny charakter. Celem ich działania nie jest maksymalizacja zysku, lecz zaspokojenie potrzeb zgłaszających się do nich podmiotów⁵ w zakresie promowania przedsiębiorczości i pomocy w za-

³ *Produkt krajowy brutto. Wstępny szacunek*, GUS, Departament Rachunków Narodowych, 2013, <http://www.stat.gov.pl> (dostęp: 10.02.2013).

⁴ *The Impact of the Global Crisis on SME and Entrepreneurship Financing and Policy Responses*, Centre for Entrepreneurship, SMEs and Local Development, OECD Centre for Entrepreneurship, SMEs and Local Development, OECD 2009, s. 9.

⁵ P.F. Drucker, *Zarządzanie instytucją pozarządową. Teoria i praktyka*, Warszawa 1995, s. 9-23.

kładaniu nowych podmiotów gospodarczych, wspierania rozwoju już istniejących przedsiębiorstw oraz rozwoju i komercjalizacji technologii i innowacji⁶.

Podstawą utrzymania i realizacji zadań statutowych niezależnych instytucji pozarządowych są darowizny, zapisy majątkowe, opłaty. Instytucje te mogą również otrzymywać wsparcie ze środków publicznych⁷. W zawiązaniu ośrodków wspierania przedsiębiorczości najczęściej uczestniczą władze samorządu terytorialnego w formie partnerstwa publiczno-prywatnego.

W literaturze przedmiotu funkcjonuje wiele definicji instytucji otoczenia biznesu (IOB). Na przykład W. Burdecka określiła IOB jako instytucje *non-profit* lub przeznaczające zysk na cele statutowe, zgodnie z zapisami w statucie lub równoważnym dokumencie, działające na terenie Polski. Podmioty te powinny posiadać bazę materialną, techniczną, zasoby ludzkie i kompetencyjne, niezbędne do świadczenia usług na rzecz MŚP⁸. Inne definicje najczęściej przyjmują formę wyszczególnienia podmiotów należących do IOB. Jeden z najobszerniejszych katalogów tych podmiotów opracowali eksperci CASE⁹. Zidentyfikowali jedenaście podstawowych kategorii IOB, a wśród nich instytucje wspierające przedsiębiorczość, m.in. inkubatory przedsiębiorczości.

Inny podział IOB zaproponowali A. Bąkowski i M. Mażewska (tab. 1)¹⁰.

Tabela 1. Klasyfikacja instytucji otoczenia biznesu

Instytucje otoczenia biznesu		
Ośrodki przedsiębiorczości	Instytucje finansowe	Ośrodki innowacji
Ośrodki szkoleniowo-doradcze	Regionalne i Lokalne	Centra Transferu Technologii
Ośrodki przedsiębiorczości	Fundusze Pożyczkowe	Akademickie Inkubatory
Centra biznesu	Fundusze Poręczeń	Przedsiębiorczości
Kluby przedsiębiorczości	Kredytowych	Inkubatory Technologiczne
Punkty konsultacyjne	Fundusze Kapitału	E-inkubatory
Punkty konsultacyjno-doradcze	Załączkowego	Parki technologiczne, naukowe,
Preinkubatory	Sieci Aniołów Biznesu	badawcze, przemysłowo-
Inkubatory przedsiębiorczości		-technologiczne, technopole

Źródło: *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012*, red. A. Bąkowski, M. Mażewska, PAPR, Warszawa 2012, s. 12.

⁶ K. Wach, *Regionalne otoczenie małych i średnich przedsiębiorstw*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2008, s. 135.

⁷ H. Waniak-Michalak, *Pozabankowe źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw*, Wolters Kluwer Business, Kraków 2007, s. 91.

⁸ W. Burdecka, *Instytucje otoczenia biznesu. Badanie własne*, PARP, Warszawa 2004, s. 5.

⁹ M. Górzyński, W. Pander, P. Koć, *Tworzenie związków kooperacyjnych między MSP oraz MSP i instytucjami otoczenia biznesu*, PARP, Warszawa 2006, s. 13-16.

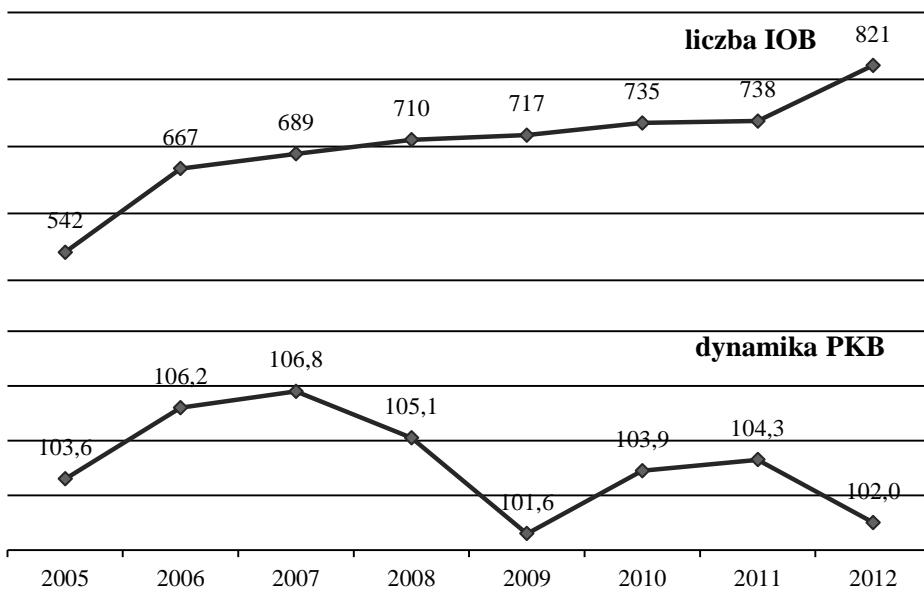
¹⁰ *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012*, red. A. Bąkowski, M. Mażewska, PARP, Warszawa 2012, s. 12.

3. Analiza ilościowa i jakościowa niekomercyjnych instytucji otoczenia biznesu

W Polsce nastąpił dynamiczny rozwój instytucji otoczenia biznesowego. Przejawia się on zarówno wzrostem liczby podmiotów, jak i bogatszą ofertą usług, które jednak w większości dotyczą nieskomplikowanych świadczeń na rzecz przedsiębiorstw. Obejmują one informację, szkolenia i doradztwo.

Od początku transformacji systemowej w 1990 r. liczba ośrodków innowacji i przedsiębiorczości systematycznie rosła (735 w połowie 2010 r.). W 2012 r. PARP dokonał ponownej weryfikacji stanu instytucji wsparcia na podstawie badań ankietowych i wywiadu telefonicznego. W wyniku tych działań zdiagnozowano aktywne działanie 821 ośrodków¹¹.

Na podstawie danych ilościowych zawartych w raporcie PARP-u *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012* na rys. 2-5 zostały sporządzone graficzne prezentacje rozkładów ilościowych IOB według poszczególnych typów.

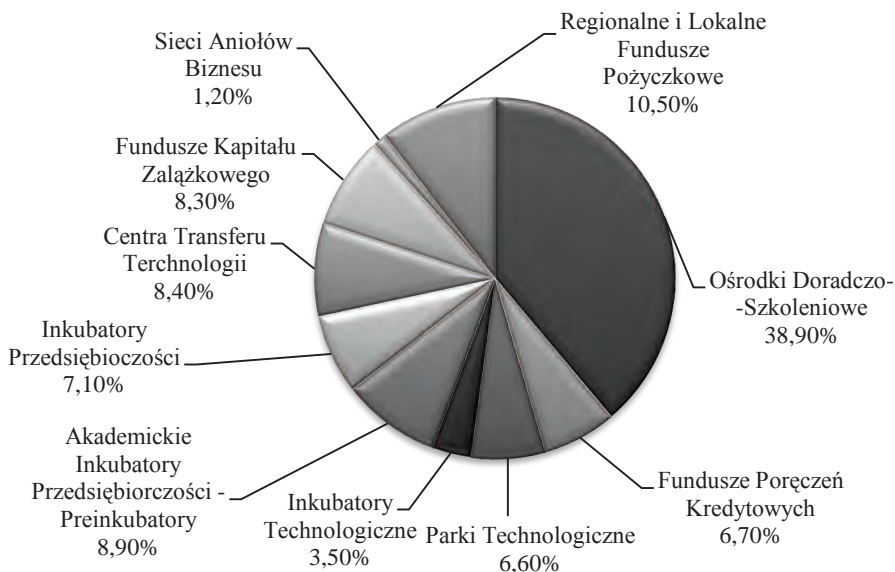

Rys. 1. Dynamika PKB oraz dynamika rozwoju instytucji otoczenia biznesu w Polsce w latach 2005-2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Ośrodków innowacji i przedsiębiorczości...*, s. 13 oraz *Roczne rachunki narodowe / Produkt krajowy brutto w 2012 r. Szacunek wstępny*; http://www.stat.gov.pl/gus/5840_12449_PLK_HTML.htm (dostęp: 28.02.2013).

¹¹ *Ośrodków innowacji i przedsiębiorczości...*, s. 13.

Jak widać na rys. 1, liczba IOB stale rośnie, choć może już nie tak dynamicznie jak w latach 2000-2005, to jednak w omawianym okresie spowolnienia gospodarczego w Polsce (2007-2012) tendencja ta się utrzymuje, w przeciwieństwie do poziomu PKB, który wprowadzie także wzrasta, ale w coraz wolniejszym tempie. W 2008 r. PKB wynosił 5,1%, następnie drastycznie spadł do poziomu 1,6% w 2009 roku. Przyczyną tak drastycznego spadku stopy wzrostu PKB był światowy kryzys finansowy, który rozpoczął się pod koniec 2007 roku. Drugi drastyczny spadek stopy wzrostu PKB odnotowano w 2012 roku. Na rys. 1 można także zauważyć, iż w 2012 r. spadkowi wzrostu PKB do poziomu 2%, w porównaniu z rokiem poprzednim, towarzyszy jednocześnie wzrost liczby IOB o 11,2% (821 – 2012 r.; 738 – 2011 r.). Do końca maja 2012 r. w ramach działań POIG wspierających IOB, za których wdrażanie odpowiada Ministerstwo Gospodarki, podpisano 465 umów na łączną kwotę dofinansowania 3,5 mld zł, co stanowi 71,1% alokacji przeznaczonej na te działania, beneficjentom działań zaś wypłacono 1,4 mld zł (40,8% alokacji)¹².

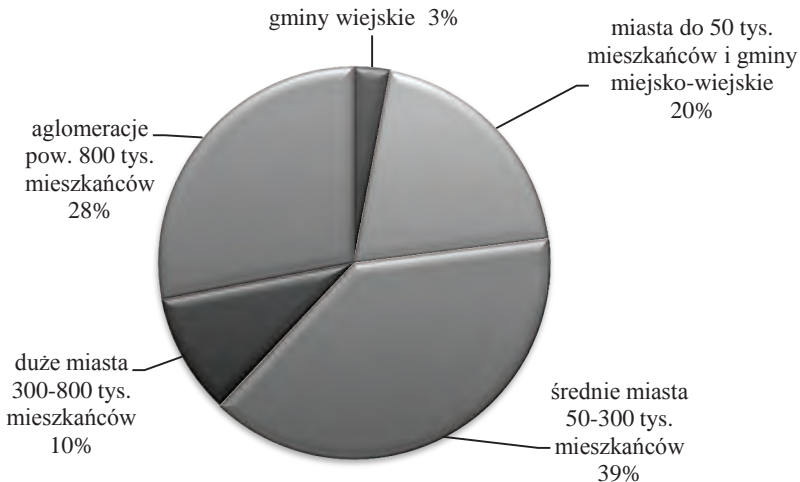
Rys. 2. Struktura IOB według typów w 2012 r. (w %)

Źródło: *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości...*, s. 16.

Najliczniejszą grupą w 2012 r. były ośrodki doradczo-szkoleniowe, stanowiące 38,9% ogólnej liczby ośrodków innowacji i przedsiębiorczości, natomiast najmniejszą – Sieci Aniołów Biznesu – 1,2% (rys. 2). Dla porównania, w 2007 r. najliczniejszą grupą także były ośrodki szkoleniowo-doradcze, stanowiące prawie 47% ogólnej

¹² Tamże, s. 265-266.

liczby ośrodków innowacji i przedsiębiorczości, i taka tendencja utrzymywała się w omawianym okresie. Najmniejszą zaś były fundusze kapitału załączkowego (0,86% – 2007)¹³. Od momentu wprowadzenia do analiz Sieci Aniołów Biznesu, tj. od 2008 r., ta grupa była w omawianym okresie najmniej liczna.

Rys. 3. Struktura IOB według miejsca działalności w 2012 r. (w %)

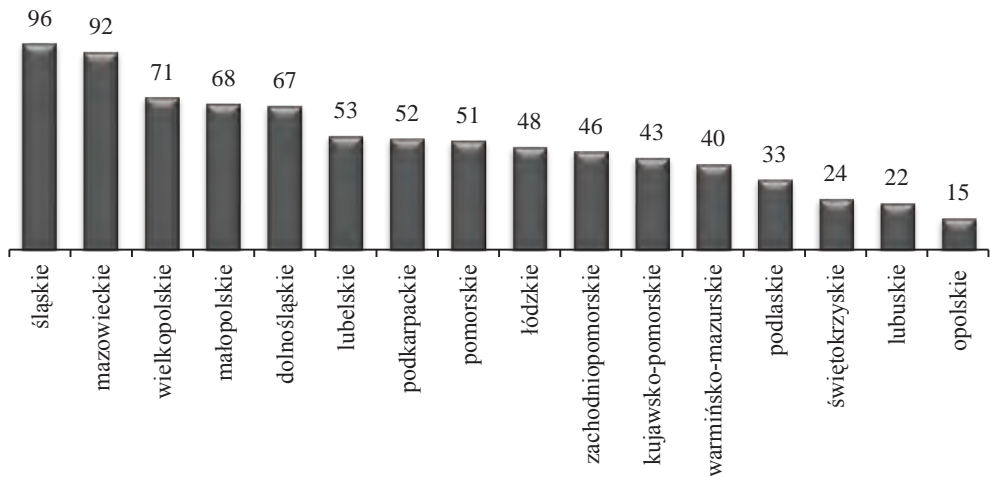
Źródło: *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości...*, s. 18.

Najwięcej ośrodków innowacji i przedsiębiorczości, bo aż 39% ogółu, zlokalizowanych jest w średnich miastach z liczbą ludności od 50 do 300 tys. mieszkańców, natomiast najmniej – w gminach wiejskich (3%).

Analizując rozkład lokalizacji ośrodków innowacji i przedsiębiorczości według województw w Polsce, w 2012 r. można zauważyć ich nierównomierne rozmieszczenie. Najwięcej z nich zlokalizowanych jest w województwie śląskim (96) i mazowieckim (92), a najmniej w opolskim (15). Występuje tu zależność koncentracji tych ośrodków od stopnia zurbanizowania regionu. Lepszym wskaźnikiem jest jednak liczba przedsiębiorstw przypadająca na jeden ośrodek innowacji i przedsiębiorczości. Jest on bardzo zróżnicowany między poszczególnymi województwami. W podlaskim jest on ponad dwa i pół razy mniejszy niż w województwie mazowieckim, w którym liczba przypadających firm na jeden ośrodek wynosi 7338 firm.

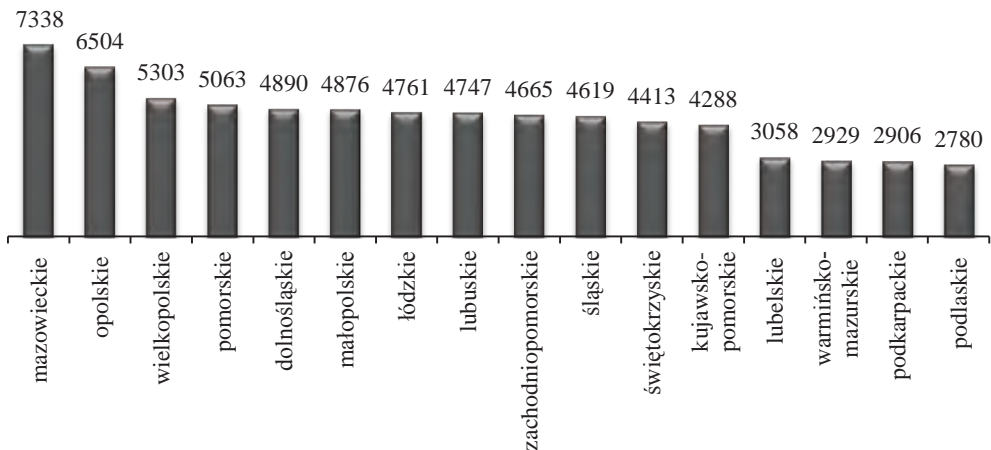
Poszukując odpowiedzi na pytanie, jak faktycznie wygląda pomoc instytucji otoczenia biznesu dla małych i średnich przedsiębiorstw w fazie spowolnienia gospodarczego w Polsce, dokonano analizy wielu raportów poświęconych temu problemowi. Ze względu na ograniczenia objętościowe artykułu autorka skupiła się na krótkim omówieniu dwóch raportów.

¹³ *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2010*, red. K.B. Matusiak, PARP, Warszawa 2010, s. 22.

Rys. 4. Struktura lokalizacji IOB według województw w 2012 r. (w %)

Źródło: *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości...*, s. 19.

Rys. 5. Liczba przedsiębiorstw przypadających na 1 ośrodek według województw na koniec 2011 r.

Źródło: *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości...*, s. 20.

W raporcie PARP *Procesy inwestycyjne i strategie przedsiębiorstw w czasach kryzysu* autorzy podjęli próbę odpowiedzi na pytanie, czy sektor MŚP jest w stanie samodzielnie przezwyciężyć problemy wynikające z kryzysu. Po jego analizie można wyciągnąć następujące wnioski¹⁴: 1) generalnie wpływ kryzysu na funkcjonowanie przedsiębiorstw należy uznać za umiarkowany. W większości przedsiębiorstw

¹⁴ W. Orłowski, R. Pasternak, K. Flaht, D. Szubert, *Procesy inwestycyjne i strategie przedsiębiorstw w czasach kryzysu*, PARP, Warszawa 2010, s. 67-73.

nie podjęto radykalnych działań restrukturyzacyjnych; 2) przedsiębiorcy oceniają wysoko współpracę z instytucjami wsparcia; 3) spośród branż najbardziej narażonych na negatywne skutki kryzysu najczęściej ze wsparcia korzystają przedsiębiorstwa przetwórcze, rzadziej transportowe i budowlane.

Departament Analiz i Prognoz Ministerstwa Gospodarki w raporcie *Przedsiębiorczość w Polsce* zwraca szczególną uwagę na znaczenie systemu wspierania przedsiębiorczości i przedsiębiorstw w Polsce¹⁵. Jak podkreślono w raporcie, szczególną rolę odgrywają punkty konsultacyjne świadczące bezpłatne usługi informacyjne. Wśród klientów, z których aż 96% to mikroprzedsiębiorcy i pragnący rozpocząć działalność gospodarczą, największym zainteresowaniem cieszą się informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia na realizację projektów w latach 2007-2013 ze środków publicznych. W ciągu roku średnio jeden punkt obsługuje ponad pół tysiąca klientów, co daje prawie 61 tys. klientów wszystkich punktów w Polsce.

4. Inkubatory przedsiębiorczości jako przykład instytucji wspierającej rozwój MŚP

Komisja Europejska definiuje inkubatory jako wyznaczone miejsca, gdzie skoncentrowana jest duża liczba nowo powstałych przedsiębiorstw. Celem działania inkubatorów jest zachęcanie osób do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, a także wspieranie jej w początkowym okresie¹⁶.

Zatem inkubatory przedsiębiorczości (IP) służą przede wszystkim pomocą początkującym przedsiębiorcom w pierwszej fazie cyklu życia ich firmy. W okresie wylęgania/inkubacji firma może bowiem wpaść w tzw. kryzys powstania, pojawiający się po 6-8 miesiącach od momentu jej założenia, lub w tzw. kryzys zaistnienia na rynku, pojawiający się po 2-3 latach działania, kiedy to walczy ona o swoją stabilizację, rynki zbytu, dostawców itp. Nieodzowną pomocą okazują się tutaj IP, które wspierają je w obsłudze administracyjnej, marketingowej, prawnej i technicznej oraz pomagają w pozyskiwaniu środków finansowych, zapewniają miejsce do rozpoczęcia działalności po niższych od rynkowych stawkach opłat czynszowych, a także pośredniczą w nawiązaniu kontaktów z instytucjami naukowymi i innych kontaktów gospodarczych. Warto także wspomnieć o funkcjonujących w otoczeniu szkół wyższych tzw. akademickich inkubatorach przedsiębiorczości, które mają na celu wsparcie działalności gospodarczej środowiska akademickiego lub pracowników uczelni. Zasadniczo inkubatory przedsiębiorczości powstają z inicjatywy fundacji, stowarzyszeń, agencji, gmin, powiatów w celu wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego, stąd często określane są symbolami wsparcia małego biznesu w regionie.

¹⁵ *Przedsiębiorczość w Polsce*, Ministerstwo Gospodarki, Departament Analiz i Prognoz, Warszawa 2011, s. 104-106.

¹⁶ *Best Practice in Business Incubation*, United Nations. Economic Commission for Europe, UN, 2000, s. 27.

Tabela 2. Cele, funkcje i zadania inkubatorów przedsiębiorczości

CELE wyjaśniają, dlaczego istnieje konieczność powoływania inkubatorów	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie przedsięwzięć cechujących się dużym potencjałem rozwojowym (tzw. gازهة biznesu) • eliminowanie ryzyka związanego z potencjalną możliwością upadłości • prowadzenie zyskowej działalności
FUNKCJE odzwierciedlają przesłanki dla zakładania inkubatorów	<ul style="list-style-type: none"> • promowanie rozwoju ekonomicznego • komercjalizacja technologii • wspieranie zachowań przedsiębiorczych
ZADANIA ukazują wartość, jaką oferują inkubatory	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnianie usług doradczych, dostępu do sieci zasobów • oferowanie przestrzeni biurowej i innych udogodnień o charakterze materialnym lub niematerialnym

Źródło: A. Marszałek, *Inkubatory przedsiębiorczości jako katalizatory wzrostu w regionie*, E.Mentor, dwumiesięcznik internetowy SGH, Warszawa, 2009, nr 4 (31).

Patrząc przez pryzmat funkcji IP, możemy dostrzec istotne znaczenie tychże podmiotów w gospodarce¹⁷. Jedną z nich jest wspieranie nowych przedsiębiorstw oraz ochrona przed ich ewentualną upadłością. Kolejną funkcją IP jest wspomaganie w określaniu potrzeb inwestycyjnych danego obszaru. IP często również pośredniczą w procesie komercjalizacji wiedzy i wyników badań realizowanych w szkołach wyższych, a także przyczyniają się do zwiększania poziomu zatrudnienia i wzmocnienia potencjału rozwojowego regionów¹⁸.

Początkowo IP pomagały eliminować nierówności natury ekonomicznej w regionach, stąd często w literaturze przedmiotu są określane wspólnym mianem inkubatorów rozwoju gospodarczego. Z czasem pojawiły się inkubatory technologiczne mające na celu m.in. udzielanie wsparcia firmom zakładanym w sektorze nowoczesnych technologii¹⁹. W latach 90. XX wieku obserwowano trend powoływania inkubatorów technologicznych wokół specyficznych klastrów przemysłowych w takich dziedzinach, jak: biotechnologia, informatyka, ochrona środowiska. Na mniejszą skalę tworzone są także inkubatory społeczne oraz badawcze. Inkubatory społeczne służą pomocą głównie przedsiębiorstwom, które zatrudniają osoby wykluczone społecznie, np. osoby niepełnosprawne. Natomiast inkubatory badawcze powstają przy laboratoriach lub instytucjach naukowych i mogą sprzedawać wyniki ich badań po uprzednim wykupieniu przez firmy komercyjne stosownej licencji (tab. 3).

Zestawienie zasobów oferowanych przez inkubatory przedsiębiorczości przedstawia tab. 4.

¹⁷ A. Lockett, A. Vohora, M. Wright, *Universities as Incubators without Walls*, "Entrepreneurship and Innovation", listopad 2002, s. 246.

¹⁸ A. Marszałek, *Inkubatory przedsiębiorczości jako katalizatory wzrostu w regionie*, E.Mentor, dwumiesięcznik internetowy SGH, Warszawa, 2009, nr 4 (31).

¹⁹ R. Aernoudt, *Incubators: Tool for Entrepreneurship?*, "Small Business Economy" 2004, vol. 23, s. 128-129.

Tabela 3. Typologia inkubatorów przedsiębiorczości

Rodzaje	Jakakolwiek forma kształcenia	Kształcenie formalne	Kształcenie pozaformalne	Kształcenie nieformalne
Inkubatory mieszane	niwelowanie różnic występujących w prowadzeniu biznesu	założenie nowych firm	kreowanie miejsc pracy	wszystkie sektory
Inkubatory rozwoju gospodarczego	niwelowanie różnicowań lokalnych lub regionalnych	rozwój gospodarczy	kreowanie zachowań przedsiębiorczych	wszystkie sektory
Inkubatory technologiczne	niwelowanie różnic występujących między przedsiębiorstwami	kreowanie zachowań przedsiębiorczych	zakładanie przedsiębiorstw wdrażających nowe technologie oraz promujących zatrudnienie wśród absolwentów	nowoczesne technologie (telekomunikacja, biotechnologia)
Inkubatory społeczne	niwelowanie różnic społecznych	integrowanie osób wykluczonych społecznie	kreowanie miejsc pracy	organizacje <i>non-profit</i>
Inkubatory naukowo-badawcze	niwelowanie luk technologicznych	przeprowadzanie badań nad laserem niebieskim (w ramach projektu <i>blue-sky</i>)	zakładanie przedsiębiorstw typu <i>spin-off</i>	nowoczesne technologie

Źródło: R. Aernoudt, *Incubators: Tool for entrepreneurship?*, "Small Business Economy" 2004, vol. 23, s. 128.

Tabela 4. Rodzaje zasobów oferowanych przez inkubatory przedsiębiorczości

Zasoby	Charakterystyka
Ludzkie	utalentowani naukowcy, inżynierowie, technicy, przedsiębiorcy, pracownicy niewykwalifikowani (portierzy, recepcjoniści)
Finansowe	środki pieniężne i kapitały niezbędne dla uruchomienia działalności, np. kapitał załączkowy, pomoc w ramach unijnych funduszy strukturalnych
Fizyczne	laboratoria wyposażone w specjalistyczny sprzęt, pomieszczenia biurowe (faksy, telefony, komputery)
Technologiczne	kwestia ochrony praw własności intelektualnej, patenty wynalazków
Organizacyjne	struktury organizacyjne, zachowania rutynowe, procedury zarządzania, kultura organizacyjna, nadzór finansowy
Społeczne	tworzenie relacji i sieci na poziomie przedsiębiorców (np. sieci partnerów przemysłowych), na szczeblu współpracy naukowej (nauczyciel akademicki, laboratoria, instytuty naukowe, przedstawiciele przemysłu).

Źródło: A. Lockett, A. Vohora, M. Wright, *Universities as Incubators without Walls*, "Entrepreneurship and Innovation", listopad 2002, s. 247.

Inkubatory przedsiębiorczości (IP) zaczęły w Polsce powstawać jeszcze przed jej wejściem do Unii Europejskiej. Obecnie są znacznie bardziej popularne i mają większe możliwości rozwoju. W 2012 r. w Polsce działało 29 inkubatorów technologicznych, 73 preinkubatory i akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz 58 inkubatorów przedsiębiorczości, czyli łącznie 160 organizacji wspierających małych i nowych przedsiębiorców. Dla porównania, w 2007 r. w Polsce działało 16 inkubatorów technologicznych, 49 preinkubatorów i akademickich inkubatorów przedsiębiorczości oraz 47 inkubatorów przedsiębiorczości²⁰.

Warunki wejścia firmy do IP są zróżnicowane w poszczególnych instytucjach, najczęściej dotyczą okresu jej działalności (1-3 lata), deklaracji pozostawania w inkubatorze nie dłużej niż 2 lata, przedstawienia biznesplanu i źródeł jej finansowania. Projekty najlepiej rokujące na sukces otrzymują dotację, wsparcie kapitałowe inkubatora.

Mechanizm współpracy firmy z inkubatorem przedsiębiorczości polega na kilkumiesięcznej współpracy pomysłodawcy biznesu z ekspertami inkubatora. Inkubator nie organizuje konkursu wniosków unijnych. Osoby, którym nie uda się pozyskać dotacji od inkubatora, mając gotowy biznesplan, mogą próbować rozpocząć działalność na własną rękę lub zwrócić się z nim do innej instytucji udzielającej wsparcia finansowego.

Źródłem finansowania przedsięwzięć innowacyjnych w instytucjach wsparcia jest Działanie 3.1 PO IG „Inicjowanie działalności innowacyjnej”, w ramach którego także IP mogą się ubiegać o dofinansowanie dla nowych przedsiębiorców.

Jednym z przykładów jest Inkubator Przedsiębiorczości w Krakowie. Według raportu *Ośrodki Innowacji w Polsce w 2012 roku*²¹ instytucja ta powstała w lipcu 1993 r. z inicjatywy ówczesnego wojewody krakowskiego, prezydenta miasta Krakowa oraz zarządcy komisarycznego Huty im. T. Sendzimira. Zarządzanie inkubatorem powierzono Fundacji Promocji Gospodarczej Regionu Krakowskiego. Został on lokalizowany w przemysłowym rejonie dzielnicy Krakowa – Nowej Hucie, w sąsiedztwie Huty im. T. Sendzimira. Inkubator ma charakter produkcyjno-usługowo-handlowy²².

Misją inkubatora jest aktywne przeciwdziałanie bezrobociu poprzez wspieranie powstawania oraz rozwoju MŚP, a celami i zadaniami są: wspieranie rozwoju rynku lokalnego; tworzenie nowych miejsc pracy poprzez wspieranie podejmowania działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne i niepełnosprawne; promocja przedsiębiorczości, rozwój ekonomiczny sektora prywatnego; promocja regionu i tworzenie sieci współpracy; dostarczenie MŚP odpowiedniej do ich potrzeb powierzchni przeznaczonej na działalność gospodarczą; zapewnianie efektywnej pomocy bezpośredniej dla powstania i rozwoju małej firmy, do momentu uzyskania przez nią samodzielności poprzez doskonalenie procesu inkubacji.

²⁰ *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2010...*, s. 51, 60, 73.

²¹ *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości...*, s. 81-82.

²² <http://www.fpgrk.krakow.pl> (dostęp: 24.02.2013).

Inkubator obejmuje 9 obiektów przeznaczonych do wynajęcia przez zainteresowanych przedsiębiorców (całkowita powierzchnia zadaszona 4 045 m², w tym użytkowa 3244 m² i 1000 m² placów składowych).

Do inkubatora przyjmowane są przedsiębiorstwa nowo powstające lub działające na rynku nie dłużej niż jeden rok, ale mające trudności w samodzielnym przetrwaniu i rozwoju. Preferowane są firmy produkcyjne, działające w oparciu o nowoczesne technologie oraz handlowe. Na wstępie przedsiębiorca aplikujący do inkubatora zapoznawany jest z regulaminem i zasadami działania tejże organizacji oraz z wnioskiem zgłoszeniowym. Następnie składa w biurze inkubatora wnioski o przyjęcie, biznesplan oraz oświadczenie, że dotąd nie prowadził samodzielnej działalności gospodarczej lub prowadził ją jedynie przez 12 miesięcy. W przypadku pomyślnej weryfikacji firma zostaje inkubowana i ma możliwość bezpłatnego korzystania m.in. z następujących usług inkubatora przedsiębiorczości: obsługa konferencji i spotkań, doradztwo z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, spedycja poczty, tłumaczenia itp. Bezpłatnych konsultacji dla użytkowników inkubatora udzielają specjaliści pracujący w fundacji oraz współpracujący z Ośrodkiem Wspierania Przedsiębiorczości Fundacji Promocji Gospodarczej Regionu Krakowskiego.

W Inkubatorze Przedsiębiorczości może jednocześnie działać maksymalnie 40 firm. W 2011 r. z usług inkubatora skorzystało 25 firm zatrudniających ok. 100 osób, z czego blisko 40% to byli bezrobotni. Są to głównie mikroprzedsiębiorstwa (80%) i małe firmy (20%). Wśród użytkowników inkubatora dominują firmy usługowe (38%) oraz firmy handlowo-usługowe (21%). W mniejszym zakresie występują firmy handlowe (17%). Natomiast firmy produkcyjno-usługowo-handlowe i produkcyjno-handlowe stanowią zaledwie po 12%. Spośród analizowanych firm, które prowadziły działalność gospodarczą w omawianym inkubatorze, zdecydowana większość to jednoosobowa działalność (56%), a pozostałe 36% firm to spółki: cywilne i z ograniczoną odpowiedzialnością.

Inkubator Przedsiębiorczości, jedyny, jaki funkcjonuje w Krakowie, wpływa pozytywnie na przedsiębiorczość, rozwój młodych firm oraz współpracę technologiczną, stając się uznanym narzędziem regionalnego rozwoju ekonomicznego, tak bardzo ważnego, szczególnie w omawianym okresie spowolnienia gospodarczego w Polsce.

5. Podsumowanie

Kryzys gospodarczy pogorszył warunki prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorstw, szczególnie tych mniejszych. Rządy większości krajów zintensyfikowały działania mające na celu poprawę tych warunków. Również polskie władze podjęły działania, które mają obniżyć koszty i ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej i zachęcać do inwestowania. Powstało i wciąż powstaje wiele instytucji wspierających tworzenie i rozwój przedsiębiorstw. Coraz więcej osób planujących

prowadzenie własnej działalności gospodarczej rozważa jej rozpoczęcie w inkubatorze przedsiębiorczości, co może wynikać nie tylko z jego bogatych zasobów, które udostępnia firmom z nim współpracującym. Czynnikiem przyciągającym jest również fakt, że kontynuowanie działalności w inkubatorze przedsiębiorczości znacznie zwiększa współczynnik „przeżywalności” firm. Dlatego też, gdy sfera realna gospodarki coraz bardziej odczuwa konsekwencje światowego kryzysu, tak wiele przedsiębiorstw poszukuje dodatkowych zabezpieczeń, by utrzymać się na konkurencyjnym rynku. Inkubatory przedsiębiorczości są właśnie jednym z możliwych rozwiązań, które wspomagają nowo powstające podmioty gospodarcze.

Literatura

- Aernoudt R., *Incubators: Tool for entrepreneurship?*, “Small Business Economy” 2004, vol. 23.
- Best Practice in Business Incubation*, United Nations. Economic Commission for Europe, UN, 2000.
- Burdecka W., *Instytucje otoczenia biznesu. Badanie własne*, PARP, Warszawa 2004.
- Drucker P.F., *Zarządzanie instytucją pozarządową. Teoria i praktyka*, Warszawa 1995.
- Ewaluacja komplementarności i efektywności wsparcia instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi dla przedsiębiorców – Raport końcowy (wersja ostateczna)*, PAG Uniconsult i Laboratorium Badań Społecznych, Warszawa 17.09.2012.
- Górzyński M., Pander W., Koć P., *Tworzenie związków kooperacyjnych między MSP oraz MSP i instytucjami otoczenia biznesu*, PARP, Warszawa 2006.
- <http://www.fpgrk.krakow.pl>.
- <http://www.stat.gov.pl>.
- http://www.stat.gov.pl/gus/5840_12449_PLK_HTML.htm.
- Jerschina J., Lalik-Budzewska D., Beźnic Sz., *Ocena transferu wiedzy i powiązań sfery B+R oraz instytucji otoczenia biznesu z przedsiębiorstwami*, CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej, Kraków 2009.
- Lockett A., Vohora A., Wright M., *Universities as incubators without walls*, “Entrepreneurship and Innovation”, listopad 2002.
- Marszałek A., *Inkubatory przedsiębiorczości jako katalizatory wzrostu w regionie*, E.Mentor, dwumiesięcznik internetowy SGH, Warszawa 2009, nr 4 (31).
- Orłowski W., Pasternak R., Flaht K., Szubert D., *Procesy inwestycyjne i strategie przedsiębiorstw w czasach kryzysu*, PARP, Warszawa 2010.
- Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2010*, red. K.B. Matusiak, PARP, Warszawa 2010.
- Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012*, red. A. Bąkowski, M. Mażewska, PARP, Warszawa 2012.
- Polska 2012. Raport o stanie gospodarki*, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa 2012.
- Produkt krajowy brutto. Wstępny szacunek*, GUS, Departament Rachunków Narodowych, 2013, <http://www.stat.gov.pl> (dostęp: 10.02.2013).
- Przedsiębiorczość w Polsce*, Ministerstwo Gospodarki, Departament Analiz i Prognoz, Warszawa 2011.
- Sijde P., *Special Issue: Developing Strategies for Effective Entrepreneurial Incubators*, “Entrepreneurship and Innovation”, listopad 2002.
- The Impact of the Global Crisis on SME and Entrepreneurship Financing and Policy Responses, Centre for Entrepreneurship, SMEs and Local Development, OECD Centre for Entrepreneurship, SMEs and Local Development, OECD 2009.

Wach K., *Regionalne otoczenie małych i średnich przedsiębiorstw*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2008.

Waniak-Michalak H., *Pozabankowe źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw*, Wolters Kluwer Business, Kraków 2007.

THE IMPORTANCE OF BUSINESS ENVIRONMENT FOR SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES IN 2007-2012

Summary: The economic crisis has worsened the conditions of establishment of enterprises, especially the smaller ones. The governments of most countries have intensified efforts to improve these conditions, including the help of institutions that support the creation and development of enterprises. Among them there are dynamically developing business incubators, which are a kind of protection against the consequences of the global crisis. The aim of the study is to identify and assess the activities of business environment for SMEs during the economic slowdown in Poland.

Keywords: business environment institutions, business incubator, economic crisis.